

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI NAPILAPJA

Ünnepre, kettős ünnepre régi idők óta különösen faluhelyen már napokkal, hetekkel előbb készülődnek az emberek. Terveznek, mi lesz, hogyan lesz. Számolják a napokat a várva-várt esemény bekövetkezéséig. A falusi kisparasztok, városi ipari munkások pünkösdi két napjára tavaly és ez évben kettőzött érdeklődéssel készülődtek. Értelmezhető, hiszen nem egyszerűen arról van szó, hogy a szürke, munkás hétköznapok most megszakadnak, két napig szünetel a munka. A pihenésen túl az teszi igazán ünneppé pünkösdi két napját, hogy mint kétféle foglalkozási ághoz, de egy nagy családhoz tartozók találkoznak a városi ipari munkások a falusi parasztsággal. A szíves, őszinte beszédre, politizálásra egyforma örömmel készültek a falus és városos. A szegedi üzemek, külvárosok munkás népe körében a múlt hét során erről a találkozóról esett a legtöbb szó, ebédidő alatt, munkába jövet és menet. A környék tanyáiban, falvakban a fogadtatásra — amely külsőségekben nem lesz valami különleges —, a megbeszélési való problémák összeszedésével a nagy és fontos munka közben is készülődtek. A nehéz munkában töltött hétköznapok után nem volna-e hasznosabb idehaza pihenni ahelyett, hogy autót, kocsin zotyogtatják magukat kilométereken keresztül a kitűzött cél, az ismert kedves barátok által lakott falu felé? Nem, a munkások legjobbjai, legöntudatosabb képviselői tudják, a jövő, a boldogulás, a súlyos gondoktól mentes élet a parasztság segítségével érhető el. Nem unalomból, nem is felszínes kíváncsiságból, erre jártam, hát benéztem, hogy vannak kenderkező alapon mennek a városi munkások falura. Előre kigondolt, alaposan megfontolt, közös cél érdekében. A fáradtság, ha egyáltalán van ilyen, megéri. A falun töltött órák, a paraszti problémák megismerése, a segítség, amit tanács, vagy hasznos munka formájában nyújtanak tudnak, kárpótlást nyújt a pihenő nap elvesztéséért. A pa-

Pünkösdi találkozó

Írta: Komócsin Zoltán

rasztság várja dolgozó testvéreit. Hogyne várna, mikor annyi a baj, olyan sok még mindig az uri huncutság, a különböző paragrafus, intézkedések ügyes-bajos dolgok, melyekben nem tud eligazodni. Ki adjon tanácsot, ki segítsen a bajok orvoslásában, ha nem azok, akik már eddig is segítettek: A falujáró ipari munkások.

Aztán az apró bajok mellett vannak nagyobb, fontosabb kérdések is. Falun, tanyán nem igen olvasnak újságot, nincsenek tájékozva a nagy politikai és országos jelentőségű gazdasági kérdésekről. Kevés olyan ember van, aki politikával, gazdasági kérdésekkel annyit tud foglalkozni, hogy teljesen kiismerje magát bennük. A hire minden problémának elmegy azonban a legeldugottabb faluba is. Az eseményekről hallanak, de eligazodni a sokféle hír, mende-monda között, feleletet adni a felmerülő agyalyos kérdésekre, már nem sokan tudnak.

Itt van a legújabb nagy esemény, amiről már az egész ország beszél: A bankok államosítása. A Kommunista Párt egyértelműen leszögezte álláspontját. Államosítani kell a Nemzeti Bankot és a három nagybankot. Progresszív alapon meg kell adóztatni a háborus vagyonokat, az évi 50.000 forintnál magasabb jövedelmű vagyonokat, egészen 75 százalékig. A Nemzeti Parasztpárt csatlakozott a Kommunista Párt javaslatához, a Kisgazdapárt a bankárok mellé állt. Testvérpártunk vezetősége egyelőre nem foglalt világosan állást ebben a kérdésben, még nem döntött. A dolgozók már döntöttek. Munkások, tisztviselők, értelmiségiek között nincs vita, teljes az egyetértés. Szociáldemokrata vagy kommunista munkás, pártönkivüli értelmiségi egyformán helyesli a bankok államosítását. Mindegyik a saját gyomrán, keresetén, háztartásán keresztül érzi, hogy amíg ők

egy esztendő alatt, a forint bevezetése óta nehezen tudták csak a legszükségesebbet megvásárolni, addig a bankárok szegénykezés és lelkiismeretfurdalás nélküli gazdagodtak. Az utolsó két hónapban a dolgozók helyzete megnehezedett, életszínvonaluk csökkent, a bankároké emelkedett. A hároméves sterv csak akkor jelenti a dolgozó kisemberek életszínvonalának állandó emelkedését, ha a közös husosfazékból, a nemzeti jövedelemből a bankárok kisebb, a dolgozók nagyobb kanalakkal meríthetnek. Azért, hogy a kevésszámú bankár helyett a nemzet többségét jelentő munkások, parasztlak értelmiségiek fognak jobban élni, egyetlen becsületes hazafi feje sem fog fájni.

Munkások körében találkozunk olyan véleménnyel is, miért csak most, miért nem 1945-ben államosítottuk a bankokat? Egyszerű a felelet: A hizott liba tolat könnyebb és érdemesebb tépni. Két év alatt, az inflációban a bankok alaposan megtollasodtak a dolgozók verejtékes munkájából. Most, a hároméves terv előtétén, az új kollektív szerződések megkötése előtt, jó alapot, kiindulási lehetőséget ad a bankok államosítása, a háborus vagyonok megadóztatása.

Olyan hangokat is hallani, hogy most egy füst alatt végezzünk az egész problémával, államosítsuk azonnal az összes bankokat. Ez a kérdés megkerülését, de nem megoldását jelentené. Könnyen úgy járnánk, hogy sokat markolunk és semmit sem fogunk. Egyelőre markoljuk meg erősen ezt a keveset.

A közelmúlt napok eseményei megmutatták, a bankok államosításával nehéz fába vágunk fejszénket. A bankok összevonták szövetségeseiket, hogy védekezésük eredményesebb legyen. Maguk mellé állították a Kisgazdapártot is. Ez a párt szavazatainak tekinté-

lyes részét olyan kisparasztoktól kapta, akik az elmúlt negyedszázad folyamán a legtöbbet szenvedtek a bankuzorsorától. Ugyáltszik, most így akarják meghálálni a kisparasztok bizalmát a kisgazdapárti bankárokkal cimboráló urak. Ha a bankárok szövetségeseiket gyűtenek, erőt vonnak össze, megbeszélnek a védekezés módját, akkor a másik érdekelt félnek, a munkásoknak parasztlaknak kisembereknek sem szabad aludniuk. Nem lehet tétlenül nézniük, mint készülni az ellenség, hogy gazdasági hatalmán keresztül továbbra is kezében tartsa a falu és város dolgozó népét. A pünkösdi falujárás alkalmat nyújt a munkás és parasztlak közös szempontok megbeszélésére, többek között a bankok államosításának kérdésében is. Nincs szükség erős emlékeztetőhöz, hogy felidézzük a huszas és harmincas éveket. A fiataloknak is, de különösen az öregeknek még fülében cseng a dob pergése. Pergett a dob, megindult a föld, elusztott a kis tanya, az utolsó marhavagy ló. A parasztlak földönfutó senkivé vált, a bankok pedig évről-évre több osztalékot fizettek részvényeseiknek. Parasztlak szorongó könnyű, verejtékén a Weiss bárók és Chorinok egyre hatalmasabb vagyonhoz jutottak. Nem engedhetjük meg, hogy a parasztlak kevés földje, keserves munkájával összehozott kicsi vagyonkájával a Fellenerek és Ullmannok zsebébe vándoroljon a bankkamaton keresztül. Tisztán kell itt látni, akár falun, akár várososon él, dolgozik valaki.

A feltett kérdésre mindenkinek felelni kell. Igen, vagy nem?! A parasztlak, a kisemberek vagyonának védelmében, gyarapításáért, a fizikai és szellemi dolgozók életszínvonalának emelése érdekében mi és velünk együtt Magyarország összes dolgozója igennel felelnek a bankok államosításának kérdésére.

Pünkösdi két napján ipari munkások és parasztlak erről is beszélnek. Utána majd cselekszenek.

Jugoszláviából a napokban hadifoglyok érkeznek Szegedre

(Budapest, május 24.) A Délmagyarország tegnapi számában közölte, hogy a hadifoglyok első csoportja állépte a határt és uton van a foksáni táborok felé. Molnár Erik elvtárs, népjóléti miniszter intézkedésére most dr. Benedek Jenő elvtárs, miniszteri tanácsos haladéktalanul Romániába utazik, hogy a romániai hatóságokkal le tárgyalja a magyar hadifoglyok átszállításával kapcsolatos utazási és élelmezési kérdéseket.

A debreceni gyűjtőállomás mellett most már az ország minden részében felkészültek a hadifoglyok első csoportjainak fogadására. Az ország 28 vasuti csomópontján pályaudvari kirendeltség áll készenlétben, Budapesten pedig átmeneti otthonokat állítottak fel azok részére, akik valamilyen okból lakóhelyükre még nem tudnak hazatérni. A vasuti kirendeltségeken és a budapesti otthonokban élelmiszert, gyógyszert várják

a hadifoglyokat, hogy már az utazás ideje alatt se szenvedjenek semmi szükségletet.

A népjóléti minisztérium által a Romániába küldött magyar hadifoglybizottság értesítette a népjóléti minisztert, hogy Foksánban többszáz magyar hadifogly érke-

zett. Újabb szállítmányok érkezése várható. A jelentés szerint Odesszába a szovjet hatóságok mintegy 30.000 hadifoglyt gyűjtöttek össze, akik közül 25.000 magyar, 5000 román. Ezeket a hadifoglyokat a Szovjetunió különböző táboraiból szállították Odesszába.

Rákosi Mátyás üdvözlő távirata Tito tábornagynak

Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes a következő táviratot intézte Tito tábornagynak születésnapja alkalmából:

Fogadja a magyar nép és a magyar köztársaság kormányának jókívánságait. Marsall Ur megszervezte és győzelemre vitte a jugoszláv népek hősi szabadságharcát és most élén áll az új Jugoszlávia felvirágoztatására kifejtett nagy munkának. Kívánjuk hogy ez a munka is vezessen Jugoszlávia üdvére. A magyar nép a demokráciáért, a békéért, a nemzeti függetlenségért vívott küzdelemben együtt akar haladni Jugoszlávia népével.

Hazaszállításuk rövidesen megkezdődik.

A jugoszláv népköztársaság értesítette a magyar kormányt, hogy egy 384 főből álló magyar hadifoglycsoport utakészen áll Jugoszláviában. A népjóléti minisztérium azonnal intézkedett, hogy a rövidesen hazaérkező jugoszláviai magyar hadifoglyokat a szegedi hadifoglykirendeltség Rószkén megfelelő fogadtatásban részesítse.

Megkezdődött a Magyar Jogászegylet vándorgyűlése

A Magyar Jogászegylet a felszabadulás után az első vidéki vándorgyűlést Szegeden tartja meg. A fővárosi vendégek szombat délután érkeztek Szegedre. Az egyetem nevében dr. Schneller Károly jogkari dékán üdvözölte őket. A szombati megnyitó ülés Ur. Kerekes István, a Kuria elnökének megnyitó szavai után kezdődött meg. Dr. Karay Pál kuriai tanácselnök magas színvonalu előadását dr. Beer János székesfővárosi tisztifőügyész, dr. Villányi Pál, a Jogtudományi Közlöny szerkesztője és dr. Liszkay Lóránd, ítéltáblabíró értékes hozzászólása követte.